

Onrust om verplicht huisartsenpensioenen

Onder sommige huisartsen groeit de onvrede over de gedwongen deelname aan pensioenfondsen SPH. Huisarts David de Boer wil die plicht voor de rechter aanvechten.

Ilse Kleijne
i.kleijne@medischcontact.nl
@medischcontact

'Ik vind de voordelen te klein'

David de Boer is sinds twee jaar waarnemend huisarts. De dag waarop hij met pensioen gaat ligt nog in de verre toekomst, maar hij verdiepte zich bij aanvang van

zijn loopbaan al in zijn pensioenregeling. Wat hij aantrof, staat hem niet aan. Daarom wil hij het liefst zelf iets regelen voor zijn pensioen. Maar dat kan niet, omdat Nederlandse huisartsen verplicht moeten deelnemen aan de beroepspensioenregeling SPH. Naast de tientallen verplichte pensioenfondsen die een hele bedrijfstak voorzien, kent Nederland een beperkt aantal verplichte pensioenfondsen voor mensen die een specifiek beroep uitvoeren. Huisartsen, maar ook vrijgevestigde medisch specialisten en bijvoorbeeld apothekers, notarissen en havenloodsen hebben zo'n eigen beroepspensioenregeling.

Onverantwoorde participaties

Het huisartsenfonds SPH stamt uit begin jaren zeventig. De Landelijke Huisartsen Vereniging (LHV) heeft zich daar destijds hard voor gemaakt. Tot die tijd werkten huisartsen nog weleens 'langer door dan verantwoord was', aldus de historiebeschrijving van de SPH, omdat spaarproducten en goodwill niet toereikend waren om een inkomensval bij pensioenering te voorkomen. Op dit moment telt SPH ruim 21 duizend deelnemers en heeft het 12 miljard euro in kas om te beleggen. De Boer dook in de pensioenmaterie toen de Volkskrant berichtte dat de SPH en de beroepspensioenregeling voor vrijgevestigde medisch specialisten (SPMS) hun vermogen beleggen in onder andere bedrijven die wapens, drank of gokkasten produceren. 'Daar heb ik als dokter een ethisch probleem mee', aldus De Boer.

Na die berichtgeving zette huisarts Tibor Poelmann een petitie op die door ruim 1100 mensen werd ondertekend. Poelmann riep SPH op om 'onverantwoorde participaties' snel te verkopen en te vervangen voor 'duurzame en ethische beleggingen'. Het leidde tot gesprekken tussen Poelmann en het SPH-bestuur, over het verbeteren van de beleggingsportefeuille, waar deze huisarts tevreden op terugkijkt. 'Ik zie SPH wel degelijk bewegen in een duurzame richting.'

Doorn in het oog

Maar De Boer gaat het niet alleen om die portefeuille. Hij is ontevreden over de kosten die SPH rekent voor operationele werkzaamheden. Ook vindt hij de verzekeringspremies voor arbeidsongeschiktheid en een weduwen- en wezenvoorziening te hoog. Volgens hem liggen die bedragen bij commerciële pensioenaanbieders lager en het verschil gaat volgens De Boer over 'veel geld over dertig jaar tijd'. Ook is het hem een doorn in het oog dat SPH vaste premies hanteert, die worden gecijferd over de verdiensten in de afgelopen drie jaar. 'Er wordt geen rekening mee gehouden als je inkomsten lager waren omdat je bijvoorbeeld ziek bent geweest.' Verder ziet hij graag meer keuzevrijheid in de in te leggen premies. 'Voor sommige waarnemers bedragen die een derde van hun brutomaandinkomen.' Alles bij elkaar past de plicht hem dus niet. 'Ik wil meer vrijheid om te bepalen of ik groen of grijs beleg, defensief of offensief. Ik wil dat de keuze aan mij is en niet aan een generatie voor mij die deze keuze heeft gemaakt. Ik vind de voordelen van een verplicht fonds met beperkte schaalgrootte te klein.'

Pamflet

De Boer lijkt niet alleen te staan in zijn onvrede. Hij schreef begin dit jaar een pamflet over zijn ongenoegen, dat hij via LinkedIn verspreidde. Volgens hem kreeg hij daar positieve reacties op van 'beginnend waarnemers

tot ervaren praktijkhouders'. Hij zette een Telegram-groep op onder de noemer 'huisartsen tegen verplicht pensioenfond's', waar zo'n vierhonderd huisartsen bij aanhaakten. En volgens De Boer hebben ruim tweehonderdvijftig huisartsen zich via Facebook bij hem aangemeld voor een lijst van artsen die tegen het verplichte pensioen zijn. De Boer kan niet inschatten of de onvrede evenveel onder praktijkhouders als onder waarnemers leeft. De Boer kondigde afgelopen week in een vervolgpamflet aan dat hij die verplichting wil aanpakken. Dat doet hij in eerste instantie door huisartsen op te roepen hun lidmaatschap van de beroepsvereniging (BPV) die bij de SPH hoort, op te zeggen.

Deelnameplicht

Als minder dan 60 procent van de beroepsbeoefenaars lid is van zo'n BPV, dan trekt het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid die deelnameplicht in. Wettelijk is bepaald dat een BPV elke vijf jaar moet aantonen dat het nog voldoende beroepsbeoefenaars representeert. Het ministerie laat weten dat SPH in oktober 2020 heeft aange-toond daar 'ruimschoots' aan te voldoen. Dat blijkt ook uit het jaarverslag van de BPV

uit 2020, dat meldt dat het percentage BPV-leden ligt tussen 70 en 95 procent, afhankelijk van of het om waarnemers, praktijkhouders, huisartsen in dienstverband of in opleiding gaat. Het BPV-bestuur merkt daarin overigens ook de tendens op 'dat nieuwe deelnemers zich niet meer meteen aanmelden als BPV-lid', en dat er dat jaar 'enkele protest-opzeggings binnenkwamen'.

Driejarige premiebepaling

De Boer kreeg onder andere steun van huisarts Danka Stuijver in haar recente column voor Medisch Contact (MC 21/2022: 13). Volgens Stuijver ervaart 'een groeiende groep huisartsen het pensioenfonds niet langer als veilig vangnet, maar als een molensteen om hun nek'. Huisarts Poelmann deelt één kritiekpunt van Stuijver en De Boer, namelijk dat sommige huisartsen 'in de knel komen' door de driejarige premiebepaling. 'Daar moet met gezwinde spoed iets aan worden gedaan', aldus Poelmann, iets waar hij zich voor wil inzetten als nieuw lid van de Vergadering van Afgevaardigden van de BPV. Die vergadering bestaat uit vijftig huisartsen die de inhoud van de pensioenregeling bepalen. Poelmann benadrukt dat hij een 'uitge-

sproken voorstander' is van een collectieve beroepsverenigingsregeling. 'Je dekt er risico's mee af die je zelf minder makkelijk kosten-effectief afdekt. Dat raakt ondergesneeuwd in de huidige onvrede.'

De Boer wil daarnaast een gang naar de rechter maken, met steun van hoogleraar pensioenrecht Hans van Meerten als advocaat. Zo wil hij meer openheid krijgen over het precieze aantal huisartsen dat de verplichting momenteel steunt. Verder overweegt hij om het verplichte karakter direct aan te vechten, door een beroep te doen op Europese mededingingsregels. Om de rechtsgang te betalen, heeft hij een crowdfundingactie opgezet.

Rechtsgang

In het 2020-jaarverslag rept SPH zelf over een nieuwe focus op 'gezondheid en klimaat' bij beleggen, en wijst het op de halfjaarlijkse publicatie van de lijst bedrijven waarin wordt belegd. Ook merkt het fonds op dat het werkt aan goedkopere dienstverlening, meer op maat, en dat het uitvoeringskosten zo laag mogelijk probeert te houden. BPH-voorzitter Marc van Loenen noemt het in een eerste reactie 'jammer' dat De Boer kiest voor een rechtsgang. SPH is het niet eens met De Boers stelling dat verzekeringsbedragen hoger zouden liggen dan bij commerciële aanbieders. En volgens de pensioenuitvoerder is deze, tegen z'n eigen zin, wettelijk gebonden aan de driejaarsregel voor premiebepaling.

Omdat De Boer geen BPV-lid is, kan de BPV niet zomaar data met hem delen, aldus Van Loenen. Hij geeft aan dat de besturen van de BPV en SPH een persoonlijk gesprek met De Boer aan willen gaan over zijn grieven. Van Loenen benadrukt dat de huidige pensioenregeling is 'opgezet samen met leden die kiezen voor solidariteit'. 'Het gaat ons erom een goede pensioenregeling te hebben waar het gros van de huisartsen zich in kan vinden.' ●

→ Meer over dit onderwerp vindt u bij dit artikel op medischcontact.nl/artikelen.

